

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS  
DE BELGIQUE

3 octobre 2012

**PROPOSITION DE LOI**

**modifiant le Code des impôts sur  
les revenus 1992 en ce qui concerne  
la prise en charge des enfants**

AMENDEMENTS

N° 1 DE MME WOUTERS

Intitulé

**Remplacer les mots “prise en charge des enfants”  
par les mots “prise en charge de personnes”.**

JUSTIFICATION

Dès lors que les problèmes de société auxquels cette proposition de loi entend répondre concernent surtout les travailleurs frontaliers mariés qui ont des enfants à charge, ce sont ces termes qui sont employés. C'est surtout pour les ménages qui ont des enfants que la règle concernant l'inscription de la quotité majorée exemptée d'impôt place les travailleurs frontaliers mariés dans une situation moins avantageuse que celle des cohabitants de fait. C'est pour cette raison que l'intitulé renvoie à la prise en charge des enfants. Nous estimons quant à nous qu'il n'est pas non plus souhaitable que les ménages des travailleurs frontaliers mariés qui comptent d'autres personnes à charge soient plus lourdement

Documents précédents:

**Doc 53 0504/ (2010/2011):**

001: Proposition de loi de Mme Wouters et consorts.  
001: Avis de la Cours des comptes.

BELGISCHE KAMER VAN  
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

3 oktober 2012

**WETSVOORSTEL**

**tot wijziging van het Wetboek van de inkom-  
stenbelastingen 1992 wat het ten laste nemen  
van de kinderen betreft**

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN MEVROUW WOUTERS

Opschrift

**Het woord “kinderen” vervangen door het woord  
“personen”.**

VERANTWOORDING

Omdat de maatschappelijke problemen waaraan het wetsvoorstel wenst tegemoet te komen zich vooral voordoen bij gehuwde grensarbeiders met kinderen ten laste wordt er in die termen gesproken. Vooral bij gezinnen met kinderen zorgt de toewijzingsregel van de verhoogde belastingvrije som ervoor dat gehuwde grensarbeiders nadeliger af zijn dan feitelijke samenwonenden. Om die reden verwijst het opschrift naar het ten laste nemen van kinderen. In geval van grensarbeidersgezinnen met andere personen ten laste is ons inziens het evenmin wenselijk dat gehuwde grensarbeiders nadeliger worden belast dan feitelijk samenwonenden. Het dispositief maakt geen onderscheid tussen beide. Het amendement

Voorgaande document:en

**Doc 53 0504/ (2010/2011):**

001: Wetsvoorstel van mevrouw Wouters c.s.  
002: Advies van het Rekenhof.

imposés que ceux des cohabitants de fait. Le dispositif n'opère aucune distinction entre les deux. Le présent amendement tend à améliorer la concordance entre l'intitulé et le dispositif en renvoyant aux personnes à charge.

## N° 2 DE MME WOUTERS

### Art. 2

#### Remplacer cet article par ce qui suit:

*“Art. 2. L'article 134, § 1<sup>er</sup>, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus 1992, remplacé par la loi du 10 août 2001, est remplacé par ce qui suit:*

*Lorsqu'une imposition commune est établie et que le revenu imposable de l'un des deux contribuables est inférieur à sa quotité du revenu exemptée d'impôt, la différence est ajoutée à la quotité du revenu exemptée d'impôt de l'autre contribuable.”*

#### JUSTIFICATION

La suppression de la première phrase entraîne la disparition du renvoi à l'imposition commune. Ce renvoi figure dans l'actuelle deuxième phrase de l'article 134, § 1<sup>er</sup>, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus 1992. L'objectif n'est pas que la partie non imputée de la quotité exemptée d'impôt pour une personne à charge puisse être transférée entre les parents imposables distinctement.

## N° 3 DE MME WOUTERS

### Art. 2/1 (nouveau)

#### Insérer un article 2/1 rédigé comme suit:

*“Art. 2/1. Dans l'article 140, alinéa 1<sup>er</sup>, du même Code, les mots “imposables distinctement” sont abrogés.”*

#### JUSTIFICATION

L'article 140 du CIR 92 constitue la base légale pour l'inscription des personnes à charge du chef de ménage, tant lorsque des impositions distinctes qu'une imposition commune sont établies. La règle veut que les personnes à charge soient attribuées au contribuable qui assume en fait la direction du ménage.

Selon l'article 136/6 du Com.IR 1992, le terme “ménage” doit être pris dans son sens usuel et désigne une communauté de vie domestique et de résidence effective et durable.

strekt ertoe het opschrift meer in overeenstemming te brengen met het dispositief door te verwijzen naar personen ten laste.

## Nr. 2 VAN MEVROUW WOUTERS

### Art. 2

#### Dit artikel vervangen als volgt:

*“Art. 2. Artikel 134, § 1, tweede lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, vervangen bij de wet van 10 augustus 2001, wordt vervangen als volgt:*

*Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd en het belastbare inkomen van één van beide belastingplichtigen lager is dan zijn belastingvrije som, wordt het saldo bij de belastingvrije som van de andere belastingplichtige gevoegd.”*

#### VERANTWOORDING

Door het opheffen van de eerste zin, gaat de verwijzing naar de gemeenschappelijke aanslag verloren. Die verwijzing wordt opgenomen in de huidige tweede zin van artikel 134, § 1, tweede lid, WIB92. Het is niet de bedoeling dat tussen afzonderlijk belastbare ouders het niet aangerekend deel van de belastingvrije som voor een persoon ten laste zou kunnen worden overgeheveld.

## Nr. 3 VAN MEVROUW WOUTERS

### Art. 2/1 (nieuw)

#### Een artikel 2/1 invoegen, luidend als volgt:

*“Art. 2/1. In artikel 140, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden “afzonderlijk belastbare” opgeheven.”*

#### VERANTWOORDING

Artikel 140 WIB92 is de wettelijke grondslag voor de toewijzing van de personen ten laste van het gezinshoofd zowel wanneer afzonderlijke als gemeenschappelijke aanslagen worden gevestigd. Als regel geldt dat de personen ten laste worden toegewezen aan de belastingplichtige die in feite aan het hoofd van het gezin staat.

Volgens artikel 136/6 Com.IB.1992 dient het begrip “gezin” te worden verstaan in zijn gewone betekenis, namelijk als verwijzend naar een werkelijk en op bestendige wijze huiselijk samenleven en wonen.

Dans le cas de personnes mariées, deux contribuables distincts au moins cohabitent. Lorsque des conjoints ont à la fois des personnes communes et non communes à charge, celles-ci sont, en vertu de la législation actuelle, toujours inscrites à charge du conjoint qui a le revenu imposable le plus élevé. Eu égard à la progressivité des suppléments pour enfants à charge, cette règle est en principe avantageuse pour les contribuables. Les ménages des travailleurs frontaliers où le revenu imposable le plus élevé est un revenu exonéré par convention constituent une exception à cette règle.

Dans le cas de cohabitants de fait, l'administration opère une distinction entre les enfants communs et non communs.<sup>1</sup>

Les enfants communs doivent, conformément à l'article 140, alinéa 1<sup>er</sup>, du CIR 92, être considérés comme étant à charge du partenaire qui assume en fait la direction du ménage. Les partenaires peuvent décider entre eux, lorsqu'ils complètent leur déclaration, lequel des deux prend ces enfants à charge, étant entendu qu'un seul des deux peut assumer la direction du ménage.

Les enfants non communs sont, en règle générale, uniquement à charge de leur parent, à moins que l'autre partenaire assume la charge exclusive ou principale de ces enfants au sens de l'article 2, § 1<sup>er</sup>, 4<sup>o</sup>, CIR92. Les enfants qu'un seul des deux partenaires peut considérer comme étant ses enfants ne peuvent être pris en charge que par ce partenaire.

Nous estimons que ce point de vue est en contradiction avec la lettre de l'article 140, alinéa 1<sup>er</sup>, CIR92, aux termes duquel ces personnes sont considérées comme étant à charge du contribuable (singulier) qui assume en fait la direction du même ménage. Nous estimons que pour des cohabitants de fait, seule une personne peut assumer la direction du ménage. L'inscription à charge des deux partenaires d'enfants non communs aux deux partenaires s'oppose à notre avis au concept de ménage de l'article 140, alinéa 1<sup>er</sup>, CIR92.

Le présent amendement tend à généraliser la règle de l'article 140, alinéa 1<sup>er</sup>, CIR92, de telle sorte qu'au sein d'un même ménage, que les contribuables soient fiscalement mariés ou non, les personnes qui sont à charge d'un des deux contribuables soient toujours inscrits à charge du contribuable qui assume la direction du ménage.

Ce faisant, on combine le traitement fiscal avantageux de l'inscription de personnes à charge à une imposition commune ou distincte. Les personnes à charge sont attribuées à un seul contribuable, qui est le chef de ménage selon les partenaires mariés ou non.

<sup>1</sup> QRVA, Chambre, 2011-12, n° 53-49, 24 (Question n° 9, Veerle Wouters, 13 décembre 2011).

In het geval van gehuwden leven er minstens twee afzonderlijke belastingplichtigen samen. Wanneer echtgenoten zowel gemeenschappelijke als niet-gemeenschappelijke personen ten laste hebben, worden zij volgens de huidige wetgeving altijd toegerekend aan de echtgenoot met het hoogste belastbare inkomen. Gelet op de progressiviteit van de toeslagen voor kinderen ten laste is dit in beginsel voordelig voor de belastingplichtigen. Een uitzondering op deze regel vormen de gezinnen van grensarbeiders waarbij het hoogste belastbare inkomen een bij verdrag vrijgesteld inkomen is.

In het geval van feitelijk samenwonenden maakt de administratie een onderscheid tussen gemeenschappelijke en niet-gemeenschappelijke kinderen.<sup>1</sup>

De gemeenschappelijke kinderen moeten overeenkomstig artikel 140, eerste lid, WIB92 worden beschouwd als ten laste van de partner die in feite aan het hoofd staat van het gezin. Bij het invullen van hun aangifte mogen de partners onder elkaar uitmaken wie van beiden die kinderen ten laste neemt, met dien verstande dat slechts één van beide aan het hoofd van het gezin kan staan.

Niet-gemeenschappelijke kinderen zijn in regel enkel ten laste van de eigen ouder tenzij de andere partner die kinderen volledig of hoofdzakelijk ten laste heeft in de zin van artikel 2, § 1, 4<sup>o</sup>, WIB92. De kinderen die slechts bij één van beide partners als zijn of haar kinderen kunnen worden aangemerkt, kunnen alleen door die partner ten laste worden genomen.

Dit standpunt gaat ons inziens in tegen een letterlijke tekst van artikel 140, eerste lid, WIB92 waarbij die personen worden beschouwd ten laste van de belastingplichtige (enkelvoud) die in feite aan het hoofd van dat gezin staat. Ons inziens kan er bij feitelijke samenwonende partners slechts één persoon aan het hoofd van het gezin staan. De toewijzing aan beide partners van niet-gemeenschappelijke kinderen bij beide partners gaat daar ons inziens in tegen het gezinsconcept van artikel 140, eerste lid, WIB92.

De regel van artikel 140, eerste lid, WIB92 wordt bij dit amendement veralgemeend zodat binnen eenzelfde gezin, ongeacht of de belastingplichtigen fiscaal gehuwd zijn of niet, personen die ten laste zijn van één van beide belastingplichtigen steeds worden toegewezen aan de belastingplichtige die aan het hoofd van het gezin staat.

Op deze wijze wordt de gunstige fiscale behandeling van de toewijzing van personen ten laste bij een gemeenschappelijke of afzonderlijke aanslag gecombineerd. De personen ten laste worden toegewezen aan één belastingplichtige, die gezinshoofd is volgens de al dan niet gehuwde partners.

<sup>1</sup> Vr. en Antw., Kamer, 2011-12, Nr. 53-49, 24 (vr. Nr. 9, Veerle Wouters, 13 december 2011).

## N° 4 DE MME WOUTERS

Art. 2/2 (nouveau)

**Insérer un article 2/2 rédigé comme suit:**

*“Art. 2/2. Dans l’article 244bis, alinéa 2, du même Code, inséré par l’article 13 de la loi du 28 décembre 1992 et modifié par l’article 167, 1° et 2°, de la loi du 22 décembre 2008, les mots “qui a le plus de revenus professionnels” sont remplacés par les mots “qui assume en fait la direction du ménage”.*

## JUSTIFICATION

Le présent amendement instaure pour l’impôt des non-résidents/personnes physiques la même règle que celle prévue par les amendements n°s 2 et 3 pour l’impôt des personnes physiques.

## Nr. 4 VAN MEVROUW WOUTERS

Art. 2/2 (nieuw)

**Een artikel 2/2 invoegen, luidend als volgt:**

*“Art. 2/2. In artikel 244bis, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij artikel 13 van de wet van 28 december 1992 en gewijzigd bij artikel 167, 1° en 2°, van de wet van 22 december 2008, worden de woorden “de meeste beroepsinkomen heeft” vervangen door de woorden “in feite aan het hoofd van het gezin staat”.*

## VERANTWOORDING:

Dit amendement voegt dezelfde regel in voor de belasting der niet-inwoners/natuurlijke personen zoals bepaald in de amendementen nrs. 2 en 3 in de personenbelasting.

Veerle Wouters (N-VA)